

zaterdag 7 september 2024 Prijs € 4,80 HC

weekend

REPORTAGE PLATGEREDEN OF DOODGEBETEN: OVERAL LIGGEN GEVAREN OP DE LOER

De egel is de pineut

▲ De egel gaat een onzekere periode in. In de maand september worden er altijd veel achtergelaten jongen gevonden. FOTO GETTY

De egel is avontuurlijker dan goed voor hem is. Nu de paarperiode - waarin veel bronstige mannetjes onder autobanden eindigen - ten einde loopt, zijn het de jongen die gevaar lopen. De Haagse egelopvang heeft het er druk mee.

Zed Fasel

Den Haag

Ze komen ongevraagd langs in je tuin, doorkruisen zonder om te kijken wegen en kraken waar ze willen een woning. De egel heeft de afgelopen maanden het paarseizoen beleefd en was daarvoor flink in de weer. Met gevaar voor eigen leven. Onbesuisde mannetjes trokken in hun zoektocht naar een wedehelft de drukke stad door, waarbij het soms tragisch afliep. Platgereden of geschept lagen ze langs de weg. Nu de hormonen wat bekoelelen dient de volgende dreiging voor de stekelige snuffelaars zich

aan. Dat merken ze bij de Egelopvang Den Haag, waar dagelijks zo'n vier vrijwilligers tot vijftig egels in nood helpen met het herstel. De paartijd - die in mei begint - loopt vrij naadloos over in de periode waarin de babyegels zorgenkind zijn, eind zomer en begin herfst. „In augustus en september treften we veel achtergelaten jongen aan”, zegt Simone, vrijwilligster bij de egelopvang. „De moeder kan dood zijn. Maar het komt ook vaak voor dat mensen het egelnestje oppakken, omdat de moeder even weg is. Als die terugkomt en merkt dat het is aangeraakt verlaat ze het nest of bijt ze de jongen dood.” De avontuurlijke egel houdt zich niet aan de door de mens opgelegde scheidingen van natuur en stad, en doorkruist heel Den Haag. Dat merken ze bij de egelopvang. „Ze worden aangetroffen in tuinen, op bedrijventerreinen en op scholen. We zetten ze natuurlijk wel uit in de natuur, maar uiteindelijk gaan de egels toch weer hun eigen weg.” Met de kleine egeltjes kunnen ze in de opvang weinig, omdat ze om

de paar uur gevoed moeten worden. Die eindigen daarom vaak in de thuiszorg. De grotere, gewonde egels hebben niet altijd kans op revalidatie. „Vaak zijn het aanrijdingen, maar bij een groot deel van de gevallen kunnen we niet achterhalen wat er precies gebeurd is. Het komt voor dat het beter is om de egel in te laten slapen. Maar laatst hadden we er één met een schedelbasisfractuur die is hersteld en na wat tijd in de zorgtuin de natuur weer in kon.” Niet alleen de randstedelijke egel is de pineut. Het dier heeft het door het hele land zwaar: de egelstand sinds 1997 lijkt gehalveerd. Hij is nagenoeg verdwenen van de akkers, waar hij leefde van insecten. Een groot deel van deze

“

Als de jongen zijn aangeraakt door mensen, verlaat de moeder het nest

– Vrijwilligster Simone

insecten is afgelopen decennia verdwenen, onder meer door landbouwgif en klimaatextremen. Verkeersongelukken vormen ook een probleem, net als de aantasting van leefgebied. In agrarisch gebied verdwijnen houtwallen en kleine bosjes, en in steden zijn teltuinen en afsluitende hekwerken een waar obstakel.

Rommeltuin

Wie medelijden heeft met de egel (en een tuin heeft) kan zelf een steentje bijdragen aan het herstel. Een bereikbare rommeltuin maken, zodat er voedsel en verblijfsplekken zijn, kan een goed leefgebied voor de egel vormen. Zo weinig mogelijk tuinieren is dan het beste. Ook egelhuizen wonnen afgelopen jaren aan populariteit, maar wanneer deze van slechte kwaliteit zijn heeft dit juist een averechts effect. Als deze te klein, van slecht materiaal of zonder luchtcirculatie is, tast een egelhuis de gezondheid van de egel juist verder aan. Een vochtige omgeving is bijvoorbeeld erg slecht voor de longen van een egel.